

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
Кафедра фізичної реабілітації

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету здоров'я та фізичного виховання
Миронюк І.С./
2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПЕДАГОГІКА З ІСТОРІЄЮ ПЕДАГОГІКИ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	016 Спеціальна освіта
Освітня програма	Олігофренопедагогіка, логопедія. Здоров'я людини
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

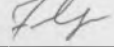
Ужгород 2019

Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогіка з історією педагогіки» для здобувачів вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 016 Спеціальна освіта освітньої програми Олігофренопедагогіка, логопедія. Здоров'я людини.

Розробники: Кляп М.І., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри фізичної реабілітації

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри *фізичної реабілітації*

протокол № 3 від «24» Вересня 2019 р.

Завідувач кафедри Філак Я.Ф.

Схвалено науково-методичною комісією факультету здоров'я та фізичного виховання

протокол № 1 від «26» Вересня 2019 р.

Голова науково-методичної комісії Філак Ф.Г.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 6	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 180	перший	перший
Кількість модулів – 3	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 1,9/3,6 аудиторних – 90 самостійної роботи студента – 90	перший, другий	перший, другий
	Лекції:	
	42	20
	Практичні (семінарські):	
	36	4
Вид підсумкового контролю: залік, екзамен	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: письмовий залік, письмовий екзамен	Самостійна робота:	
	102	156

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка з історією педагогіки» є засвоєння студентами головних положень сучасної педагогіки; формування педагогічної позиції щодо процесу навчання учнів; набуття досвіду володіння сучасними педагогічними технологіями; засвоєння форм і методів педагогічної діяльності; упровадження дидактичних знань та способів діяльності на практиці; ознайомлення з основними етапами розвитку педагогічної науки, внеском видатних вчених-педагогів у розвиток освіти і культури; можливість використання кращих надбань педагогічної думки минулого у сучасному навчальному процесі.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі та практичні проблеми у галузі спеціальної та інклюзивної освіти або у процесі професійної діяльності (корекційній, навчально-виховній, навчально-реабілітаційній роботі), що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Здатність вирішувати конкретні проблеми і практичні завдання професійної діяльності щодо формування свідомої мотивації на здоровий спосіб життя у дітей та молоді, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК-1. Здатність вчитися і оволодівати: сучасними знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання, розвитку й виховання дітей дошкільного і шкільного віку з особливими освітніми потребами; чинним нормативним забезпеченням спеціальної освіти тощо.

ЗК-5. Здатність діяти на основі принципів і норм етики, етичних та етикетних правил; дотримуватися принципів педагогічної етики (професійної етики вчителя-дефектолога) у власній повсякденній і професійній діяльності.

ЗК-6. Здатність до ефективної міжособистісної взаємодії; зокрема, здатність успішно взаємодіяти з керівництвом, колегами, дітьми з порушеннями психофізичного розвитку, їхніми батьками; володіння алгоритмами конструктивного вирішення корекційно-педагогічних і навчально-реабілітаційних ситуацій і конфліктів. Здатність працювати в мультидисциплінарній команді відповідально та автономно, здатність до співпраці, групової та кооперативної діяльності.

ЗК-8. Здатність відповідати за результати своєї професійної діяльності.

ЗК-10. Здатність до абстрактного мислення, до пошуку, оброблення та аналізу, систематизації й узагальнення інформації, зокрема корекційно-педагогічної (за всіма нозологіями), з різних джерел та формулювання логічних висновків.

Вміння планувати й організувати дослідження за прикладною тематикою (окремих практичних питань), узагальнювати отримані результати, оформлювати і презентувати власні наукові здобутки відповідно до чинних вимог.

Спеціальні (професійні) компетентності:

ФК-4. Здатність до застосування знань основних принципів, правил, прийомів і форм педагогічної комунікації; налагодження продуктивної професійно-корекційної та навчально-реабілітаційної взаємодії, суб'єкт-суб'єктної комунікації; вміння використовувати різноманітні інформаційні джерела та способи отримання інформації у професійних цілях, продумано й виважено будувати процес корекційно-педагогічного спілкування.

ФК-10. Здатність організувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного, соціального, емоційного розвитку вихованців та їхньої суспільної інтеграції на основі цінування їх різноманітності.

ФК-16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання і саморозвитку.

ФК-18. Здатність до застосування медико-біологічних, психолого-педагогічних знань у процесі викладання предмету «Основи здоров'я»; здатність застосовувати відповідні методи, прийоми, форми, засоби навчання і виховання для формування навичок здорового способу життя учнів, підтримання оптимальної рухової активності; здатність до організації освітньо-виховного процесу з вивчення основ здорового способу життя на основі педагогічних теорій та фахових знань з методики викладання.

ФК-19. Здатність до застосування знань основних видів і технологічних підходів до планування власної професійної діяльності з викладання «Основа здоров'я» з урахуванням індивідуальних та вікових особливостей учнів; вміння здійснювати поточне планування, визначати умови його практичної реалізації, вміння організовувати та результативно здійснювати освітній процес з предмету «Основа здоров'я».

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка з історією педагогіки» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

ОК 1.3 Історія та культура України

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Педагогіка з історією педагогіки», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Володіє знаннями про сучасні методики і освітні технології забезпечення якості оволодіння навчальними досягненнями учнями з інтелектуальними, мовленнєвими порушеннями.	ПРН 03
Володіє теорією і методикою корекційно-розвивальної (виховної, навчальної) роботи з дітьми з інтелектуальними та/або мовленнєвими порушеннями різного віку (дошкільного, шкільного). Розуміє принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів.	ПРН 08
Володіє методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, зокрема з порушеннями інтелекту, мовлення, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності.	ПРН 09
Вміє здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язання конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.	ПРН 11
Здатний вирішувати питання, пов'язані з комплектуванням та організацією діяльності спеціальних закладів та закладів з інклюзивним та інтегрованим навчанням.	ПРН 12
Здатний здійснювати спостереження за дітьми з інтелектуальними, мовленнєвими та комплексними порушеннями, в структурі яких є інтелектуальні та/або мовленнєві, планувати та проводити з ними корекційно-педагогічну роботу на основі диференційованого та індивідуального підходу.	ПРН 14
Здатний сприяти соціальній адаптації дітей з особливими освітніми потребами, в структурі яких є порушеннями інтелекту, мовлення; готувати їх до суспільної та виробничої діяльності. Здатний здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів з інтелектуальними порушеннями, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху.	ПРН 15
Здатний організовувати колектив дітей з інтелектуальними порушеннями.	ПРН 16

Здатний створювати рівноправний і справедливий клімат у корекційно-педагогічному та інклюзивному середовищі на основі цінування різноманітності.	
Здатний здійснювати педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в ролі вихователя спеціального класу/групи, асистента вчителя/вихователя інклюзивного класу/групи.	ПРН 17
Здатний використовувати різноманітні методи та форми виховної роботи, прогресивні прийоми керівництва навчальною, трудовою та суспільною діяльністю учнів.	ПРН 18
Здатний використовувати сучасні технічні засоби навчання і виховання дітей з інтелектуальними або комплексними порушеннями, в структурі яких є інтелектуальні та/або мовленнєві, комп'ютерні програми тощо.	ПРН 19
Здатний співпрацювати з батьками дітей з особливими освітніми потребами, особами, які їх замінюють, спеціалістами інших галузей (медиками, психологами, фізичними терапевтами, вчителями, вихователями).	ПРН 20
Здатний систематично підвищувати свою професійну компетентність. Здатний застосовувати найновіші досягнення в спеціальній освіті, здійснювати науково-дослідницьку та методичну діяльність.	ПРН 21
Вміє дотримуватися у своїй діяльності сучасних принципів толерантності, діалогу і співробітництва.	ПРН 23
Володіє культурою спілкування, його формами, способами, вербальними та невербальними засобами. Вільно спілкується державною та іноземною мовою у професійному середовищі, володіє фаховою термінологією та професійним дискурсом.	ПРН 24
Має навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.	ПРН 26

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Педагогіка з історією педагогіки»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Володіє знаннями про сучасні методиками і освітні технології забезпечення якості оволодіння навчальними досягненнями учнями з інтелектуальними, мовленнєвими порушеннями.	ПРН 03
Володіє теорією і методикою корекційно-розвивальної (виховної, навчальної) роботи з дітьми з інтелектуальними та/або мовленнєвими порушеннями різного віку (дошкільного, шкільного). Розуміє принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів.	ПРН 08
Володіє методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, зокрема з порушеннями інтелекту, мовлення, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності.	ПРН 09
Вміє здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язання конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.	ПРН 11
Здатний вирішувати питання, пов'язані з комплектуванням та організацією діяльності спеціальних закладів та закладів з інклюзивним та інтегрованим навчанням.	ПРН 12
Здатний здійснювати спостереження за дітьми з інтелектуальними, мовленнєвими та комплексними порушеннями, в структурі яких є інтелектуальні та/або мовленнєві, планувати та проводити з ними корекційно-педагогічну роботу на основі диференційованого та індивідуального підходу.	ПРН 14
Здатний сприяти соціальній адаптації дітей з особливими освітніми потребами, в структурі яких є порушеннями інтелекту, мовлення; готувати їх до суспільної та виробничої діяльності. Здатний здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів з	ПРН 15

інтелектуальними порушеннями, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху.	
Здатний організувати колектив дітей з інтелектуальними порушеннями. Здатний створювати рівноправний і справедливий клімат у корекційно-педагогічному та інклюзивному середовищі на основі цінування різноманітності.	ПРН 16
Здатний здійснювати педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в ролі вихователя спеціального класу/групи, асистента вчителя/вихователя інклюзивного класу/групи.	ПРН 17
Здатний використовувати різноманітні методи та форми виховної роботи, прогресивні прийоми керівництва навчальною, трудовою та суспільною діяльністю учнів.	ПРН 18
Здатний використовувати сучасні технічні засоби навчання і виховання дітей з інтелектуальними або комплексними порушеннями, в структурі яких є інтелектуальні та/або мовленнєві, комп'ютерні програми тощо.	ПРН 19
Здатний співпрацювати з батьками дітей з особливими освітніми потребами, особами, які їх замінюють, спеціалістами інших галузей (медиками, психологами, фізичними терапевтами, вчителями, вихователями).	ПРН 20
Здатний систематично підвищувати свою професійну компетентність. Здатний застосовувати найновіші досягнення в спеціальній освіті, здійснювати науково-дослідницьку та методичну діяльність.	ПРН 21
Вміє дотримуватися у своїй діяльності сучасних принципів толерантності, діалогу і співробітництва.	ПРН 23
Володіє культурою спілкування, його формами, способами, вербальними та невербальними засобами. Вільно спілкується державною та іноземною мовою у професійному середовищі, володіє фаховою термінологією та професійним дискурсом.	ПРН 24
Має навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.	ПРН 26

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

Залік, екзамен, тести на кожному практичному занятті, реферати, есе, різні види групових завдань.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усні відповіді на практичних заняттях, тести з кожної теми, групові завдання.

Форма модульного контролю: письмова контрольна робота, яка включає виконання тестових завдань; підготовка та захист реферату або есе

Форма підсумкового семестрового контролю: письмовий залік, письмовий екзамен

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти Шкала контролю змістового модулю

Показники	Бали
<u>Змістовий модульний контроль 1, 2, 3:</u> <i>Поточний модульний контроль:</i> Письмове опитування за відповідь за кожне із двох теоретичних питань нараховується по 20 балів, два випадково вибраних варіанти тестових завдань оцінюються по 5 балів кожний (кожний варіант тестів)	0-50

містить по 5 тестів, правильне розв'язання кожного тесту оцінюється в 1 бал) Бали за активність на практичних заняттях береться середній бал за оцінювання усних відповідей і тестових занять з усіх занять, що множиться на коефіцієнт 6 Бали за виконання самостійної роботи: підготовка та захист реферату або презентації за обраною темою; сертифікат про вебінар або тренінг з педагогічних питань	0-30 0-15 5
Загальна оцінка	0 - 100

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2		Модуль ...	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	8	30	7	30	9	30
Лабораторні заняття (допуск, виконання та захист)	-	-	-	-	-	-
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	-	-	-	-	-	-
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	10	10	10	10	10	10
Презентація із захистом або Реферат із захистом	1	15	1	15	1	15
Сертифікат за участь у вебінарі або тренінгу з педагогічних питань	1	5	1	5	1	5
Модульна контрольна робота	1	40	1	40	1	40
Разом		100		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Бали	Критерії оцінки
20	якщо відповідь повна і правильна, з прикладами та поясненнями
15	якщо відповідь по суті правильна, але не повна
10	якщо відповідь обмежується визначенням окремих понять, відсутні приклади та пояснення
5	якщо відповідь обмежується визначенням окремих понять, з помилками
0	якщо відповідь не розкриває суті або не зроблена спроба відповісти на поставлені запитання

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий семестровий контроль включає наступний вид контролю: залік та екзамен.

Залік та Екзамен є заключними підсумковими видами контролю у кожному семестрі першого навчального року. До заліку допускаються студенти, що отримали не менше 35 балів за підсумками першого модульного контролю, а до екзамену допускаються тільки ті студенти, які отримали не менше 35 балів як середнє арифметичне за результатами другого і третього змістових модулів.

Студенти, в яких оцінки за підсумками першого або середнім арифметичним другого і третього модульного контролю дорівнюють або є вищими за 60 балів, можуть не приймати участі в заліковому або екзаменаційному контролі, але за бажанням вони можуть покращити свої бали, прийнявши участь в екзамені (заліку).

Під час екзамену (заліку) здобувач дає письмові відповіді на 2 теоретичних питання, кожне з яких оцінюється по 40 балів відповідно до критерію оцінювання теоретичної підготовленості, та розв'язує два випадково вибрані варіанти тестових завдань, кожний з яких оцінюється в 10 балів. Максимальна оцінка за підсумковий модульний контроль складає 100 балів відповідно до шкали оцінювання національної та ЄКТС.

Нарахування балів за теоретичну підготовленість студентів на підсумковому контролі

Бали	Критерії оцінки
40	якщо відповідь повна і правильна, з прикладами і поясненнями
35	якщо відповідь повна і правильна, але є тільки окремі приклади і пояснення
30	якщо відповідь по суті правильна, але з незначними помилками
25	якщо питання висвітлено правильно приблизно наполовину, є наведені приклади і пояснення
20	якщо відповідь містить правильно висвітлені теоретичні поняття приблизно наполовину, наведені приклади, але відсутні пояснення
15	якщо відповідь обмежується тільки визначенням необхідних понять без пояснень і прикладів
10	якщо відповідь обмежується визначенням окремих понять
5	наявна спроба відповісти на поставлені питання, більшість понять висвітлені з помилками
0	якщо відповідь не розкриває суті або не зроблена спроба відповісти на поставлені запитання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	----------	--	---

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Педагогіка як наука.

- Тема 1. Педагогіка як наука. Методи педагогічних досліджень.
- Тема 2. Дидактика як галузь педагогіки.
- Тема 3. Навчання як цілісний педагогічний процес.
- Тема 4. Закономірності та принципи навчання.
- Тема 5. Методи, засоби та форми навчання.
- Тема 6. Технології навчання у сучасній школі. Окремі питання дидактики.
- Тема 7. Суть процесу виховання, його закономірності і принципи. Основні напрями виховання.
- Тема 8. Методи і форми виховної роботи. Формування учнівського колективу.

Модуль 2. Історія зарубіжної школи і педагогіки.

- Тема 1. Концептуальні засади історії педагогіки. Виховання в первісному суспільстві, країнах Стародавнього Сходу. Виховання і школа в державах Стародавньої Греції та Стародавньому Римі.
- Тема 2. Школа у середньовічній Європі, в епоху Відродження та Реформації.
- Тема 3. Педагогічна система Я.-А. Коменського.
- Тема 4. Шкільництво у Європі та Америці XVII-XVIII ст.
- Тема 5. Розвиток школи і педагогіки зарубіжних країн у XIX ст.
- Тема 6. Реформаторська педагогіка зарубіжних країн у кінці XIX –XX ст. Основні тенденції сучасного світового шкільництва.

Модуль 3. Історія української школи і педагогіки.

- Тема 1. Виховання і школа Київської Русі. Розвиток освіти і педагогічної думки в XIV- XV ст.
- Тема 2. Розвиток освіти і педагогічної думки в епоху українського Відродження (XVI – перша половина XVIII ст.).
- Тема 3. Розвиток української педагогіки й школи у другій половині XVIII – першій половині XIX ст. Педагогічна думка українських просвітителів XVIII-XIX ст.
- Тема 4. Педагогічна система К.Д. Ушинського.
- Тема 5. Українська педагогіка і шкільництво у другій половині XIX – на початку XX ст. Педагогічні ідеї в Україні на початку XX ст. Національна школа в УНР.
- Тема 6. Українська школа і педагогіка у XX ст. (радянський період).
- Тема 7. Національна школа, система виховання та педагогіка в період становлення незалежної України у 90-х роках XX ст. – початку XXI ст.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання:					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
1-й семестр						
Модуль 1. Педагогіка як наука.						
Тема 1. Педагогіка як наука. Методи педагогічних досліджень.	7	2	1			4
Тема 2. Дидактика як галузь педагогіки.	7	2	1			4
Тема 3. Навчання як цілісний педагогічний процес.	8	2	2			4
Тема 4. Закономірності та принципи навчання.	8	2	2			4
Тема 5. Методи, засоби та форми навчання.	8	2	2			4
Тема 6. Технології навчання у сучасній школі. Окремі питання дидактики.	8	2	2			4
Тема 7. Суть процесу виховання, його закономірності і принципи. Основні напрями виховання.	9	2	2			5
Тема 8. Методи і форми виховної роботи. Формування учнівського колективу.	9	2	2			5
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за модуль	66	16	16			34
Разом за семестр						
	66	16	16			34
2-й семестр						
Модуль 2. Історія зарубіжної школи і педагогіки.						
Тема 1. Концептуальні засади історії педагогіки. Виховання в первісному суспільстві, країнах Стародавнього Сходу. Виховання і школа в державах Стародавньої Греції та Стародавньому Римі.	8	2	1			5
Тема 2. Школа у середньовічній Європі, в епоху Відродження та Реформації.	9	2	1			6
Тема 3. Педагогічна система Я.-А. Коменського.	9	2	1			6
Тема 4. Шкільництво у Європі та Америці XVII-XVIII ст.	9	2	1			6
Тема 5. Розвиток школи і педагогіки зарубіжних країн у XIX ст.	9	2	2			5
Тема 6. Реформаторська педагогіка зарубіжних країн у кінці XIX –XX ст. Основні тенденції сучасного світового шкільництва.	10	2	2			6
Модульна контрольна робота	2		2			
Разом за модуль	56	12	10			34
Модуль 3. Історія української школи і педагогіки.						
Тема 1. Виховання і школа Київської Русі. Розвиток освіти і педагогічної думки в XIV- XV ст.	7	2	1			4
Тема 2. Розвиток освіти і педагогічної думки в	8	2	1			5

епоху українського Відродження (XVI – перша половина XVIII ст.).					
Тема 3. Розвиток української педагогіки й школи у другій половині XVIII – першій половині XIX ст. Педагогічна думка українських просвітителів XVIII-XIX ст.	8	2	1		5
Тема 4. Педагогічна система К.Д. Ушинського.	8	2	1		5
Тема 5. Українська педагогіка і шкільництво у другій половині XIX – на початку XX ст. Педагогічні ідеї в Україні на початку XX ст. Національна школа в УНР.	9	2	2		5
Тема 6. Українська школа і педагогіка у XX ст. (радянський період).	9	2	2		5
Тема 7. Національна школа, система виховання та педагогіка в період становлення незалежної України у 90-х роках XX ст. – початку XXI ст.	8	2	1		5
Модульна контрольна робота	1		1		
Разом за модуль	58	14	10		34
Разом за семестр	114	26	20		68
Всього за навчальний рік	180	42	36		102

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
	Модуль 1. Педагогіка як наука.		
1	Тема: Педагогіка як наука. Методи педагогічних досліджень. Дидактика як галузь педагогіки. 1.Предмет педагогіки, її категорії. 2.Педагогіка в системі наук. 3.Джерела розвитку педагогіки. Структура педагогічних наук. 4.Логіка і методи педагогічних досліджень. 5.Сутність дидактики, її категорії. 6.Зв'язок дидактики з іншими науками. Актуальні завдання дидактики. 7.Зміст освіти в національній школі. Основні джерела змісту освіти.	2	
2	Тема: Процес навчання як цілісна система. 1. Сутність, структура процесу навчання, його методологічна основа. 2.Рушійні сили навчального процесу. Мотиви навчання. 3.Функції та компоненти процесу навчання. 4.Логіка навчального процесу. Структура процесу учіння. 5.Структура процесу навчання, його оптимізація.	2	
3	Тема: Закономірності та принципи навчання. 1.Закономірності процесу навчання. 2.Поняття про принципи навчання. Характеристика принципу науковості, систематичності і послідовності. 3. Сутність принципу доступності та принципу зв'язку навчання з життям. 4.Правила навчання. Характеристика принципів навчання: свідомості; наочності; міцності (грунтовності) засвоєння знань, умінь і навичок.	2	

	<p>5. Сутність принципу активності й самостійності, принципу емоційності навчання. Новітні принципи навчання у сучасній школі.</p> <p>6. Система, складники, рівні та принципи освіти в Україні.</p>		
4	<p>Тема: Методи, засоби та форми навчання.</p> <p>1. Поняття про методи навчання. Основні підходи до класифікації методів навчання.</p> <p>2. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності. Характеристика наочних та практичних методів.</p> <p>3. Словесні методи навчання: пояснення, розповідь, лекція, інструктаж, робота з підручником.</p> <p>4. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності.</p> <p>5. Методи контролю та самоконтролю за ефективністю навчання. Загальні вимоги щодо оптимального поєднання методів навчання.</p> <p>6. Засоби навчання.</p> <p>7. Форми організації навчання. Класно-урочна форма навчання, вимоги до сучасного уроку в школі.</p>	2	
5	<p>Тема: Технології навчання у сучасній школі. Окремі питання дидактики.</p> <p>1. Традиційні технології навчання у сучасній школі.</p> <p>2. Нові технології навчання.</p> <p>3. Сутність і основні види контролю успішності учнів.</p> <p>4. Оцінювання результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів.</p> <p>5. Проблема навчання обдарованих дітей.</p> <p>6. Неуспішність учнів та шляхи її подолання.</p>	2	
6	<p>Тема: Суть процесу виховання, його закономірності і принципи. Основні напрями виховання.</p> <p>1. Зміст процесу виховання, його мета і завдання.</p> <p>2. Основні закономірності і принципи виховання.</p> <p>3. Основні напрями виховання (громадянське, розумове, моральне).</p> <p>4. Характеристика напрямів виховання (правове, трудове, екологічне).</p> <p>4. Основні напрями виховання (фізичне, естетичне, статеве).</p> <p>5. Виховна робота з педагогічно занедбанними дітьми.</p>	2	
7	<p>Тема: Методи і форми виховної роботи. Формування учнівського колективу.</p> <p>1. Методи, прийоми і засоби виховання. Характеристика методів формування свідомості особистості, методів організації діяльності, спілкування та формування досвіду суспільної поведінки).</p> <p>2. Сутність методів стимулювання діяльності і поведінки, методів самовиховання. Педагогічні умови використання методів виховання.</p> <p>3. Організаційні форми виховної роботи.</p> <p>4. Позашкільні заклади в системі освіти і виховання.</p> <p>5. Функції та завдання класного керівника.</p> <p>6. Формування учнівського колективу, його вплив на формування особистості.</p> <p>7. Взаємодія школи і сім'ї у вихованні учнів.</p>	2	

	Модульне контрольне оцінювання № 1	2	
	Разом за модулем 1	16	
	Всього за I семестр	16	
	Модуль 2. Історія зарубіжної школи і педагогіки.		
1	<p>Тема: Концептуальні засади історії педагогіки. Виховання в первісному суспільстві, країнах Стародавнього Сходу. Школа у Стародавній Греції та Римі. Школа у середньовічній Європі, в епоху Відродження та Реформації.</p> <p>1.Предмет, завдання та структура дисципліни «Історія педагогіки»</p> <p>2.Виховання у первісному суспільстві.</p> <p>3.Виховання і навчання у країнах Давнього Сходу.</p> <p>4. Виховання і шкільна система у державах стародавньої Греції.</p> <p>5.Зародження педагогічних теорій у вченнях древньогрецьких мислителів.</p> <p>6. Виховання, школа і педагогічна думка у Стародавньому Римі. Педагогічні ідеї М. Квінтіліана.</p> <p>7.Особливості освітньо-виховної практики в епоху Середньовіччя.</p> <p>8.Виникнення університетів. Схоластика.</p> <p>9.Школа і педагогічна думка у Європі в епоху Відродження.</p> <p>10.Вплив Реформації на освіту. Єзуїтське виховання.</p>	2	
2	<p>Тема: Педагогічна система Я.-А. Коменського. Шкільництво у Європі та Америці XVII-XVIII ст.</p> <p>1.Загальнопедагогічні ідеї Я.-А. Коменського, обґрунтування класно-урочної системи.</p> <p>2.Дидактичні погляди Я.-А. Коменського. Вимоги до підручників.</p> <p>3.Я.-А. Коменський про виховання та шкільну дисципліну, вимоги до вчителя.</p> <p>4.Англійська педагогіка XVII ст., концепція Джона Локка.</p> <p>5.Французьке просвітництво XVIII ст.</p> <p>6.Педагогічні ідеї Жан-Жака Руссо.</p> <p>7.Народна освіта у країнах Західної Європи XVII-XVIII ст. Моніторіальна система Белл-Ланкастера.</p> <p>8.Шкільництво та педагогічна думка Америки XVII-XVIII ст.</p>	2	
3	<p>Тема: Розвиток школи і педагогіки Німеччини у XIX ст.</p> <p>1.Педагогічні погляди Й. Песталоцці.</p> <p>2.Розвиток філантропізму та неогуманізму у Німеччині.</p> <p>3.Педагогічна система А. Дістервега.</p> <p>4.Педагогічна теорія Й. Гербарта.</p> <p>5.Педагогічне вчення Ф. Фребеля.</p>	2	2

4	<p>Тема: Розвиток школи і педагогіки у зарубіжних країнах у XIX ст. Реформаторська педагогіка зарубіжних країн у кінці XIX –XX ст. Основні тенденції сучасного світового шкільництва.</p> <p>1.Педагогічні погляди утопістів Р. Оуена та Ш. Фур'є. 2.Школа і педагогічна думка в США у XIX ст. 3.Роль Л. Толстого у розвитку російської освіти. 4.П. Лесгафт – основоположник системи фізичного виховання у Росії. Педагогічна діяльність і погляди С. Шацького. 5.Нові тенденції у педагогічній теорії і практиці зарубіжних країн у кінці XIX – початку XX ст. 6.Основні напрямки реформаторської педагогіки (педагогіка «вільного виховання», експериментальна педагогіка, педологія). 7.Основні напрямки реформаторської педагогіки (педагогіка прагматизму, «громадянського виховання», «трудової школи») 8.Теорія «нового» виховання і «нових шкіл». 9.Сучасні тенденції світового шкільництва.</p>	2	
	Модульне контрольне оцінювання № 2	2	
Разом за модулем 2		10	2
Модуль 3. Історія української школи і педагогіки.			
1	<p>Тема: Виховання і школа Київської Русі. Розвиток освіти і педагогічної думки в XIV- XV ст. Розвиток освіти і педагогічної думки в епоху українського Відродження (XVI – перша половина XVIII ст.).</p> <p>1.Виховання дітей у східних слов'ян. 2.Розвиток освіти і шкільництва в Київській Русі. Педагогічна думка Київської Русі. 3.Розвиток шкільництва у Галицько-Волинській державі. 4.Виховання і школи України в XIV-XV ст. Визначні діячі української педагогіки П. Русин і Ю. Дрогобич. 5.Загальна характеристика розвитку шкільництва у XVI-XVIII ст. 6.Виникнення братських шкіл. Зародження вищої освіти в Україні. 7. Розвиток шкільництва на Запорізькій Січі, козацька педагогіка. 8.Особливості розвитку освіти Лівобережної і Правобережної України у XVII – першій половині XVIII ст. 9. Розвиток педагогічної думки в Україні у XVI-XVIII ст.</p>	2	
2	<p>Тема: Розвиток української педагогіки й школи у другій половині XVIII – першій половині XIX ст. Педагогічна думка українських просвітителів XVIII-XIX ст.</p> <p>1. Система освіти в Україні під Російською імперією. 2. Розвиток освіти на Правобережній та Західній Україні. 3. Педагогічні погляди Г. Сковороди та І. Котляревського. 4.Освітня програма Кирило-Мефодіївського товариства. Педагогічна думка України кінці XVIII - початку XIX ст. (Т.Г. Шевченко, М. Костомаров, П.О. Куліш, «Руська трійця») 5.Педагогічні погляди О.В. Духновича. 6.К.Д.Ушинський про педагогіку. Принцип народності у педагогічній системі вченого. Дидактичні погляди вченого-педагога. 7. К.Д. Ушинський про виховання дітей. Вимоги до вчителя у педагогічній спадщині К.Д. Ушинського.</p>	2	

3	<p>Тема: Українська педагогіка і шкільництво у другій половині XIX – на початку XX ст. Педагогічні ідеї в Україні на початку XX ст. Національна школа в УНР.</p> <p>1. Утиски школи на території лівобережної України у другій половині XIX ст. Педагогічні ідеї М. Драгоманова і Б. Грінченка.</p> <p>2. Українська освіта на західноукраїнських у кінці XIX – на початку XX ст.</p> <p>3. Боротьба за національну освіту і рідну мову на зламі століть.</p> <p>4. Педагогічна думка України кінця XIX – початку XX ст. (М.І. Пирогов, М.О. Корф, Х.Д. Алчевська).</p> <p>5. Шкільництво в Українській державі 1917-1919 рр. І. Огієнко – фундатор українського шкільництва.</p> <p>6. М. Грушевський про українську школу.</p> <p>7. Педагогічні погляди І. Стешенка, С. Русової.</p>	2	2
4	<p>Тема: Українська школа і педагогіка у XX ст. (радянський період).</p> <p>1. Освіта у перші роки становлення радянської влади в Україні (1917-1920 рр.).</p> <p>2. Розвиток українського шкільництва і педагогічної думки у міжвоєнний період.</p> <p>3. Педагогічна діяльність А. Волошина на Закарпатті.</p> <p>4. Педагогічна діяльність А.С. Макаренка.</p> <p>5. Педагогічна спадщина Г.Г. Ващенко.</p> <p>6. Українська школа і освіта у другій половині XX ст.</p> <p>7. Педагогічна діяльність В.О. Сухомлинського.</p> <p>8. Криза освіти та наміри реформування шкільництва до 90-х років XX ст.</p>	2	
5	<p>Тема: Національна школа, система виховання та педагогіка в період становлення незалежної України у 90-х роках XX ст. – початку XXI ст.</p> <p>1. Відродження національної системи виховання і педагогіки в період будівництва незалежної Української держави.</p> <p>2. Державна національна програма «Освіта» (Україна XXI століття).</p> <p>3. ЗУ «Про вищу освіту» як основа реформування галузі.</p> <p>4. Основні положення ЗУ «Про освіту» (2017р.)</p> <p>5. Концепція «Нова українська школа».</p> <p>6. Основні положення ЗУ «Про повну загальну середню освіту» (2020р.)</p> <p>7. Сучасні тенденції корекційної освіти в Україні.</p> <p>8. Українські школи й освітні діячі в країнах світу.</p>	1	
	Модульне контрольне оцінювання № 3	1	
	Разом за модулем 3	10	2
	Всього за II семестр	20	4
	Всього за навчальний рік	36	4

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Модуль 1. Педагогіка: теорія освіти і навчання, теорія виховання, школознавство			
1	Педагогіка як наука, її категорії. Система педагогічних наук. Методи педагогічних досліджень.	3	6
2	Дидактика як галузь педагогіки. Зміст сучасної освіти.	4	6
3	Навчання як цілісний педагогічний процес. Складові педагогічного процесу, взаємозв'язок між ними.	4	7
4	Закономірності та принципи навчання. Взаємозв'язок принципів і правил навчання.	4	6
5	Методи, засоби та форми навчання. Форми навчання в історичному ракурсі. Оптимальний вибір методів навчання.	4	7
6	Технології навчання у сучасній школі. Окремі питання дидактики (проблеми оцінювання, диференціації, навчання учнів з високим та низьким рівнем пізнавальної активності).	3	6
7	Суть процесу виховання, його закономірності і принципи. Основні напрями виховання. Поняття про перевиховання, девіантну та делінквентну поведінку.	3	7
8	Методи і форми виховної роботи. Формування учнівського колективу. Робота класного керівника. Система позашкільних закладів освіти. Самовиховання.	3	7
Разом за модулем 1		34	52
Модуль 2. Історія зарубіжної школи і педагогіки.			
1	Концептуальні засади історії педагогіки. Виховання в первісному суспільстві, країнах Стародавнього Сходу. Виховання і школа в державах Стародавньої Греції та Стародавньому Римі.	5	9
2	Школа у середньовічній Європі, в епоху Відродження та Реформації. Відкриття університетів.	6	8
3	Педагогічна система Я.-А. Коменського, її значення для розвитку світової освіти. Вчення Коменського про вчителя, вимоги до педагогічного працівника.	6	9
4	Шкільництво у Європі та Америці XVII-XVIII ст. (Дж.Локк, Ж.-Ж. Руссо, система Белл-Ланкастера).	6	8
5	Розвиток школи і педагогіки зарубіжних країн у XIX ст. (Й.Песталоцці, А.Дістервег, Й.Гербарт, Р.Оуен, Ф. Фребель, Л.Толстой, С.Шацький, П.Лесгафт)	5	9
6	Реформаторська педагогіка зарубіжних країн у кінці XIX – початку XX ст. (педагогіка «вільного виховання», експериментальна педагогіка, педологія, педагогіка «громадянського виховання» і «трудової школи», теорія «нових шкіл»).	6	9
Разом за модулем 2		34	52
Модуль 3. Історія української школи і педагогіки.			
1	Виховання дітей у східних слов'ян. Виховання і школа Київської Русі. Шкільництво у Галицько-Волинській державі. Розвиток освіти і педагогічної думки в XIV – XV ст.	4	7
2	Розвиток освіти і педагогічної думки в епоху українського Відродження (XVI – перша половина XVIII ст.).	5	7

3	Розвиток української педагогіки й школи у другій половині XVIII – першій половині XIX ст. Педагогічні ідеї у діяльності Кирило-Мефодіївського товариства. Українські просвітителі (Т. Шевченко, П. Куліш, «Руська трійця»). Педагогічні погляди О. Духновича.	5	8
4	Педагогічна система К.Д. Ушинського. Вимоги до педагога та його підготовку.	5	7
5	Українська педагогіка і шкільництво у другій половині XIX – на початку XX ст. Педагогічні ідеї в Україні на початку XX ст. Національна школа в УНР. Діяльність М. Драгоманова та Б. Грінченка. Боротьба за національну освіту та рідну мову. Роль І. Огієнка у розвитку української освіти. Педагогічні ідеї І. Стешенка та С. Русової.	5	8
6	Українська школа і педагогіка у XX ст. (радянський період). Перехід школи і освіти на радянські принципи. Педагогічна діяльність А. Макаренка. Внесок О. Сухомлинського в розвиток освіти і шкільництва. Діяльність А. Волошина на Закарпатті.	5	7
7	Національна школа, система виховання та педагогіка в період становлення незалежної України у 90-х роках XX ст. – початку XXI ст. Оновлення законодавчо-нормативної бази з питань освіти. Концепція НУШ.	5	8
Разом за модулем 3		34	52
Всього		102	156

6.5. Індивідуальні завдання Теми рефератів з дисципліни Модуль 1. Педагогіка

1. Предмет, завдання, основні категорії педагогіки.
2. Система педагогічних наук.
3. Система та структура освіти в Україні.
4. Принципи української освіти. Основні сучасні державні документи щодо розвитку освіти в Україні.
5. Дидактика: основні категорії і завдання на сучасному етапі.
6. Суть процесу навчання: функції, закономірності та принципи.
7. Характеристика методів та засобів навчання.
8. Інноваційні методи навчання в українській школі.
9. Види і форми навчання, історія їх розвитку.
10. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю учнів.
11. Диференційоване навчання в школі.
12. Навчання обдарованих учнів.
13. Методи корекційно-розвивального навчання для дітей з психофізичними вадами.
14. Сутність педагогічної майстерності.
15. Педагогічна техніка в структурі педагогічної майстерності.
16. Роль і місце вчителя у сучасному українському суспільстві.
17. Педагогічне спілкування як взаємодія.
18. Педагогічна комунікація.
19. Педагогічні конфлікти та шляхи їх подолання
20. Європейська освітня інтеграція України.
21. Суть процесу виховання: основні закономірності та принципи.
22. Характеристика напрямів виховання.
23. Екологічне виховання та організація природоохоронної роботи у школі.
24. Формування здорового способу життя школярів.

25. Характеристика основних груп методів виховання.
26. Формування колективу, його вплив на виховання особистості.
27. Спільна виховна робота школи, сім'ї та громадськості.
28. Особливості виховної роботи з дітьми, що мають психофізичні вади.
29. Завдання і функції класного керівника.
30. Виховна робота з педагогічно занедбаними дітьми.
31. Наукові засади внутрішкільного управління.
32. Соціально-психологічний клімат у педагогічному колективі.
33. Особливості діяльності керівника школи. Лідерство і керівництво.
34. Система навчальних закладів для дітей з психофізичними вадами в Україні.
35. Інклюзивна освіта як сучасна тенденція корекційної освіти.

Модуль 2. Історія світової педагогічної думки

1. Освіта та виховання в Давньому Єгипті.
2. Освіта та виховання в Давній та Середньовічній Індії.
3. Освіта та виховання в Давньому та Середньовічному Китаї.
4. Освіта та виховання у Міжріччі (Месопотамії).
5. Освіта та виховання у народів Сходу. Розвиток педагогічної думки.
6. Освіта та виховання в Спарті.
7. Освіта та виховання в Афінах.
8. Видатні філософи Давньої Греції про виховання та освіту (Аристотель, Демокрит, Плутарх, Геракліт, Сократ).
9. Видатні філософи Давньої Греції про виховання та освіту (Ксенофонт, Платон, Антисфен, Спікур, Зенон).
10. Освіта та виховання в Давньому Римі.
11. Видатні філософи Давнього Риму про виховання та освіту (Цицерон, Сенека, Квінтіліан). Розвиток педагогічної думки у Візантії.
12. Внесок А. Алкуїна та Ф. Аквінського в шкільні реформи XI та XII ст.
13. Педагогічні ідеї Е. Роттердамського та Л. Вівеса.
14. Педагогічні ідеї М. Монтеня.
15. Педагогічні ідеї Ф. Рабле.
16. Педагогічні ідеї Т. Компанелло.
17. Педагогічні ідеї Т. Мора.
18. Рух Реформації та його вплив на освіту та виховання.
19. Контрреформація та її вплив на освіту та виховання.
20. Розвиток освіти та виховання в Німеччині (XVII ст.). Педагогічні ідеї В. Ратке.
21. Класно-урочна система Я. А. Коменського.
22. Пансофія Я. А. Коменського.
23. Основні дидактичні ідеї у праці „Велика дидактика” Я.- А. Коменського.
24. Педагогічні ідеї Д. Беллерса.
25. Емпірико-сенсуалістична концепція Д. Локка.
26. Виховання джентльмена (за Д. Локком).
27. Сутність теорії „чистої дошки” (за Д. Локком).
28. Педагогічні ідеї Д. Дідро.
29. Педагогічні ідеї Ж.-Ж. Руссо.
30. Сутність ідеї „вільного виховання” (за Ж.-Ж. Руссо).
31. Педагогічні ідеї Б. Франкліна, Т. Джефферсона та Т. Пейна.
32. Освіта в Російській державі в середні віки. Книгодрукування.
33. Освітнянські реформи в Росії в епоху Петра I.
34. Внесок М. В. Ломоносова в розвиток вищої освіти Росії.
35. Педагогічні ідеї Й. Песталоцці.
36. Педагогічні ідеї Й. Гербарта.
37. Педагогічні ідеї Ф. Дістервега.

38. Педагогічні ідеї Г. Спенсера.
39. Педагогічні ідеї соціалістів-утопістів (Р. Оуен, К. Сен-Сімон, Ф. Фур'є).
40. Становлення та розвиток системи освіти в Росії у XIX столітті.
41. Педагогічні ідеї видатних діячів Росії другої половини XIX століття.
42. Педагогічна діяльність М. І. Пирогова.
43. Педагогічна діяльність К. Д. Ушинського.
44. Педагогічна діяльність Л. М. Толстого.
45. Педагогічна діяльність С. Т. Шацького.
46. Педагогічні ідеї провідних діячів Росії початку XX століття.
47. Педагогічні ідеї М. Монтесорі.
48. Педагогічні ідеї В. Лая.
49. Педагогічні ідеї Д. Дьюї.
50. Педагогічні ідеї Е. Торндайка.
51. Педагогічні ідеї Г. Кершенштейнера.
52. Виникнення та розвиток педології як науки.
53. Вальдорфська педагогіка.
54. Реформаторська педагогіка початку XX ст. та її вплив на організацію шкільної справи.
56. Жіноча освіта в Давньому світі.
57. Жіноча освіта в середньовічній Європі.
58. Жіноча освіта в Росії.
59. Проблема виховання дітей з психофізичними вадами в Європі у XVIII-XIX ст.
60. Навчання і виховання дітей з порушеннями розвитку в зарубіжних країнах у XX ст.

Модуль 3. Історія української педагогічної думки

1. Виховання дітей у східних слов'ян. Виникнення писемності.
2. Народно-педагогічні уявлення в епоху трипільської культури.
3. Розвиток освіти і шкільництва в Київській Русі
4. Педагогічна думка Київської Русі.
5. Розвиток шкільництва у Галицько-Волинській державі.
6. Виховання і школи України в XIV-XV ст.
7. Визначні діячі української національної педагогіки Павло Русин і Юрій Дрогобич.
8. Загальна характеристика розвитку шкільництва у XVI-XVIII ст.
9. Виникнення братських шкіл.
10. Зародження вищої освіти в Україні.
11. Розвиток шкільництва на Запорізькій Січі, козацька педагогіка.
12. Особливості розвитку освіти Лівобережної і Правобережної України у XVII – першій половині XVIII ст.
13. Розвиток педагогічної думки в Україні у XVI-XVIII ст.
14. Система освіти в Україні під Російською імперією.
15. Розвиток освіти на Правобережній та Західній Україні.
16. Педагогічні погляди Г. Сковороди та І. Котляревського.
17. Освітня програма Кирило-Мефодіївського товариства.
18. Педагогічна думка України кінці XVIII - початку XIX ст. (Т.Г. Шевченко, П.О. Куліш)
19. Педагогічні ідеї «Руської трійці» та О.В. Духновича.
20. К.Д. Ушинський про педагогіку. Дидактичні погляди вченого-педагога.
21. К.Д. Ушинський про виховання дітей.
22. Вимоги до вчителя у педагогічній спадщині К.Д. Ушинського.
23. Утиски школи на території лівобережної України у другій половині XIX ст. Педагогічні ідеї М. Драгоманова і Б. Грінченка.
24. Українська освіта на західноукраїнських землях у кінці XIX – на початку XX ст.
25. Боротьба за національну освіту і рідну мову на зламі століть.
26. Педагогічна думка України кінця XIX – початку XX ст. (М.І. Пирогов, М.О. Корф, Х.Д. Алчевська).

27. Педагогічні погляди українських письменників (Ю. Федькович, М. Коцюбинський, І. Франко, Л. Українка).
28. Шкільництво в Українській державі 1917-1919 рр. І. Огієнко – фундатор українського шкільництва.
29. М. Грушевський про українську школу.
30. Педагогічні погляди І. Стешенко, С. Русової.
31. Освіта у перші роки становлення радянської влади в Україні (1917-1920 рр.).
32. Розвиток українського шкільництва і педагогічної думки у міжвоєнний період.
33. Педагогічна діяльність А. Волошина на Закарпатті.
34. Педагогічна діяльність А.С. Макаренка.
35. Педагогічна спадщина Г.Г. Ващенко.
36. Українська школа і освіта у другій половині ХХ ст.
37. Педагогічна діяльність В.О. Сухомлинського.
38. Криза освіти та наміри реформування шкільництва до 90-х років ХХ ст.
39. Відродження національної системи виховання і педагогіки в період будівництва незалежної Української держави.
40. Державна національна програма «Освіта» (Україна ХХІ століття).
41. ЗУ «Про вищу освіту» як основа реформування галузі.
42. Основні положення ЗУ «Про освіту» (2017р.)
43. Концепція «Нова українська школа».
44. Основні положення ЗУ «Про повну загальну середню освіту» (2020р.).
45. Сучасні тенденції корекційної освіти в Україні.
46. Спеціальні загальноосвітні заклади Закарпатської області.

Вимоги до реферату:

Реферат виконується самостійно здобувачем за однією із запропонованих тем (теми різних студентів не повторюються) впродовж вивчення змістового модуля дисципліни. Захист реферату проходить на практичному занятті, якщо тема реферату розкриває деякий аспект проблеми, що обговорюється на цьому занятті, або на консультації впродовж вивчення змістового модуля.

Оформлення реферату: реферат друкується на комп'ютері на листках формату А4, гарнітура Times New Roman 14пт. Інтервал між рядками – 1,5. Поля: ліве – 2,0 см; праве – 2,0 см; верхнє – 2,0 см; нижнє – 2,0 см., розміщення тексту по ширині. Сторінки реферату нумеруються.

Обсяг реферату – до 15 сторінок.

Список використаних джерел складається в алфавітному порядку відповідно до існуючих стандартів бібліографічного опису (див.: ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».).

Оцінювання реферату та його захисту – до 15 балів (10 балів за зміст реферату та його оформлення, 5 балів за захист).

Структура реферату:

- 1.Титульна сторінка.
- 2.Зміст або план реферату.
- 3.Вступ.
- 4.Параграфи за темою реферату (не менше 2-х).
- 5.Висновок.
- 6.Література.

Посилання в тексті реферату здійснюються за таким зразком: [5, с. 27].

У рефераті за модулем 1 бажано висвітлити питання про специфіку реалізації відповідного педагогічного поняття (згідно з обраною темою) у спеціальних загальноосвітніх закладах або спеціальних та інклюзивних класах.

При підготовці реферату дотримання принципу академічної доброчесності є обов'язковим.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

1. Технічні засоби: комп'ютер, проектор.
2. Обладнання: екран

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Видавничий центр «Академія», 2003. – 576с. (Альма-матер).
2. Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка: Підручник. – К.: Знання-Прес, 2003. – 418с. – (Навчально-методичний комплекс з педагогіки).
3. Проніков О.К. Історія педагогіки: курс лекцій /О.К.Проніков. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. – 440с.
4. Степанов О.М., Фіцула М.М. Основи педагогіки і психології: Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2006. – 520с. (Альма-матер).
5. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник. Видання 2-ге, виправлене, доповнене. – К.: «Академвидав», 2006. – 560с. (Альма-матер).

Допоміжна література

1. Бутенко Н.Ю. Комунікаційна майстерність викладача: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2005. – 336с.
2. Бутенко Н.Ю., Грущенко Л.М. Педагогічна практика: підготовка та реалізація: Навч. посіб./ За заг.ред. Н.Ю. Бутенко. – К.: КНЕУ, 2005. – 184с.
3. Бутенко Н.Ю. Комунікаційні процеси у навчанні: Підручник. – Вид. 2-ге, без змін. – К.: КНЕУ, 2006. – 384 с.
4. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація: Навч. посіб. – К.: ВЦ «Академія», 2006. – 256 с.
5. Збірник тестів з курсу «Педагогіка»: У 3 ч. Ч.1 Дидактика: Навч.-метод. посіб. / За заг.ред. Л.Ковальчук. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 120с.
6. Збірник тестів з курсу «Педагогіка»: Навч.-метод. посіб./ За заг.ред. Д.Герцюка, Л.Ковальчук.: У 3 ч. Ч.2. Загальні основи педагогіки. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – 152с.
7. Кузьмінський А.І., Вовк Л.П., Омеляненко В.Л. Педагогіка: завдання і ситуації: Практикум. – К.: Знання-Прес, 2003. – 429с. – (Навчально-методичний комплекс з педагогіки).
8. Любар О.О., Стельмахович М.Г., Федоренко Д.Т. Історія української школи і педагогіки: Навч.посіб. / За ред.. О.О. Любара. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2003. – 450с. – (Вища освіта ХХІ століття).
9. Народна педагогіка: світовий досвід / Уклад.: А.І.Кузьмінський, В.Л. Омеляненко. – К.: Знання-Прес, 2003. – 124с. – (Навчально-методичний комплекс з педагогіки).
10. Омеляненко С.В. Педагогіка: тестові завдання: Навч.посіб. – К.: Знання, 2008. – 391с. – (Вища освіта ХХІ століття).
11. Педагогіка: Хрестоматія / Уклад.: А.І.Кузьмінський, В.Л.Омеляненко. – К.: знання-Прес, 2003. – 700с. (Навчально-методичний комплекс з педагогіки).
12. Психологія діяльності та навчальний менеджмент: Навч. посіб. / М.В.Артюшина, Л.М.Журавська, Л.А.Колесніченко та ін.; За заг. ред. М.В.Артюшиної. – К.: КНЕУ, 2008. – 336с.
13. Семенова А.В., Гурін Р.С., Осипова Т.Ю. Основи психології і педагогіки: Навч. посіб. – К.: Знання, 2006. – 319 с.
14. Статінова Н.П., Сень Г.П. Основи психології та педагогіки: Навч. посіб. Для студ.економ.вузів. – 2-е вид., доп., випр.. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2002. – 346 с.: іл..

15. Чепіль М.М. Педагогічні технології: навч. посіб. / М.М.Чепіль, Н.З.Дудник. – К.: Академвидав, 2012. – 224с. – (Серія «Альма-матер»).

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <http://www.info-library.com.ua/books-book-69.html>
2. https://shron1.chtyvo.org.ua/Levkivskyi_Mykhailo/Istoriia_pedahohiky.pdf
3. http://eprints.zu.edu.ua/18052/1/_%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%8F%20%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3_%D0%BA%D0%B8_1999.pdf
4. <https://works.doklad.ru/view/GkgvCHRPYHA/all.html>
5. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
6. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
7. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
8. <http://www.kafedragum-artcollege.edukit.km.ua/Files/downloads/%D0%A1%D0%A5%D0%95%D0%9C%D0%AB-%D0%9F%D0%95%D0%94%D0%90%D0%93%D0%9E%D0%93.pdf>
9. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
10. https://vspu.edu.ua/faculty/pochat/kaf_pedagog/art/1_1.pdf

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)